

Aandacht: dit betreft een verkorte procedure en vervangt geenszins de bestaande interne stop- en startprocedures

1. Context

Eind vorig jaar werd er voor het eerst gemeld dat er een nieuw coronavirus was ontdekt in de Chinese stad Wuhan. Dit virus heeft zich ondertussen wereldwijd verspreid met gekende gevolgen op vlak van volksgezondheid.

De maatregelen die wereldwijd worden genomen om de verspreiding van het virus te vertragen zoals de reisbeperkingen of het sluiten van niet essentiële bedrijfstakken heeft ook zware economische gevolgen.

In een aantal gevallen, afhankelijk van het geproduceerde product kan dit ook leiden tot een verminderde productie en eventueel tot een tijdelijke stillegging van bepaalde productielijnen. Ook het (tijdelijk) stilleggen van een koelcircuit is een mogelijk gevolg.

Een (tijdelijke) stilstand en het nadien heropstarten van de activiteit is een gekend risicomoment op groei en verspreiding van legionellakiemen. Indien dit in uw bedrijf het geval is vragen we dan ook de nodige aandacht voor het onderstaand advies.

2. Wetgeving

Het Vlaams legionellabesluit uit 2007 verplicht elke exploitant/beheerder van een natte koeltoren tot het opmaken van een legionellabeheersplan op basis van een legionella specifieke risicoanalyse:

Art. 24.

§ 1. De exploitant van inrichtingen met koeltorens moet een beheersplan opstellen. Het beheersplan bevat minimaal de identificatie- en contactgegevens van de exploitant, een technische beschrijving en een risicoanalyse en preventiemaatregelen voor de koeltoren.

Het beheersplan bevat een lijst van maatregelen (controlemaatregelen, voorkomingsmaatregelen en correctieve maatregelen) die er op gericht zijn om de risico's op groei en verspreiding van legionellakiemen via de koeltoren maximaal te voorkomen.

Het (her)opstarten van het koelcircuit is een gekend risico en zou dus eigenlijk een vaste procedure moeten zijn binnen een goed werkend legionellabeheersplan.

Omdat de huidige situatie buiten de routinematige werking valt en het ook mogelijk is dat een aantal vaste medewerkers die normaal belast zijn met de uitvoering van deze procedure afwezig zijn, willen we u hierbij herinneren aan de basisregels voor een zo veilig mogelijke (her)opstart.

3. Aanbevelingen

Elk koelcircuit dat **meerdere dagen buiten dienst** is geweest moet een speciale behandeling ondergaan alvorens er opnieuw kan worden opgestart.

Als er reeds een (her)opstartprocedure werd opgenomen in het bestaande beheersplan dan voer je die rigoureus uit.

Die procedure voorziet minstens in de volgende acties:

- Het suppletiewater (vulwater) wordt gecontroleerd op de essentiële parameters om het water in overeenstemming te brengen met het systeem en de gebruikte chemicaliën en biociden (pH speelt hierin een belangrijke rol).
- De circulatie wordt “koud” heropgestart, dus zonder koelvraag en zonder gebruik van de ventilatoren.
- De gebruikelijke chemicaliën worden gedoseerd en rondgepompt.
- De concentraties worden op verschillende plaatsen in het systeem gemeten en geregistreerd
 - o Het toevoerwater of de doseringsplaats
 - o Het bassin
 - o De recirculatieleiding of het vallende wateren dit bij van bij aanvang van de dosering, en vervolgens om het half uur gedurende minstens twee uur.
- Als die waarden stabiel zijn (de chemicaliën zijn goed verdeeld over het circuit en de dosering is voldoende om het ganse circuit te dekken) kan de koelvraag opgestart worden.
- De voorspellende biologische parameters worden gecontroleerd (bijvoorbeeld ATP) en er worden legionellastalen genomen op verschillende plaatsen
 - o Minstens op de recirculatieleiding en het vallende water of bassin
 - o Liefst ook op het toevoerwater en de afvoer
- Indien mogelijk wordt er op de tussentijdse resultaten gewacht alvorens volledig in bedrijf te gaan (koeling inclusief ventilatie).
!!! Tussentijdse rapporten worden niet automatisch gegenereerd en moeten expliciet gevraagd worden aan het analyserende labo. De aflezing gebeurt na 4 tot 5 dagen en geeft reeds een betrouwbare indicatie van de te verwachten groei.

Wanneer een installatie **langer dan een maand** buiten gebruik is geweest moet de installatie eerst leeggelaten, grondig gereinigd, en gedesinfecteerd worden vooraleer de bovenstaande heropstartprocedure kan toegepast worden.

Een uitgebreide omschrijving van de risico's verbonden aan en de te volgen procedure bij een heropstart na een langere periode van inactiviteit kan je terugvinden in de ISSO 55.3-brochure uit 2014.

4. Bronnen

1. Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de preventie van de veteranenziekte op publiek toegankelijke plaatsen (Het legionellabesluit)
2. ISSO-publicatie 55.3 – Legionellapreventie in koeltorens en luchtbevochtigers (1/11/2014)
3. KIWA-document KOA 01.088 (20 juli 2001) – Omvang en preventie van vermeerdering van Legionella in koeltorens en luchtbehandelingsapparatuur
4. Arboinformatieblad AI-32 Legionella (2013): risicobeheersing in proceswatersystemen waaronder koelwater- en luchtbehandelingssystemen

5. Contact

Agentschap Zorg en Gezondheid – afdeling preventie Website: www.zorg-en-gezondheid.be/legionella e-mail: drinkwater@vlaanderen.be telefoon: 02 553 36 71	Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf (WTCB) Website: www.wtcb.be e-mail: ata@bbri.be telefoon: 02 716 42 11
---	--